

Naltrexone implant for the treatment of polydrug dependence: a randomized controlled trial

Jari Tiihonen^{1,2,3,4}, Evgeny Krupitsky^{5,6}, Elena Verbitskaya⁶, Elena Blokhina⁶, Olga Mamontova⁶, Jaana Föhr⁷, Pekka Tuomola⁷, Kimmo Kuoppasalmi⁴, Vesa Kiviniemi⁸, Edwin Zwartau⁶

Am J Psychiatry, julkaistu verkossa 17.2.2012.

Naltreksoni-implantti hyödyttää moniriippuvaisia huumeiden käyttäjiä

Pitkävaikutteinen naltreksoni näyttää vähentävän heroiinin ja amfetamiinin käyttöä ja parantavan merkittävästi huumeriippuvaisten kliinistä vointia. Ihonalainen naltreksoni-implantti saattaakin olla tehokas lääkehoito useaa huumausainetta samanaikaisesti käyttäville.

Heroiinin korvaushoidossa käytettävä buprenorfiini on syrjäyttänyt lähes kokonaan heroiinin Suomessa. Korvaushoitovalmisteen väärinkäytön lisäksi huumeriippuvuuden hoidossa ongelmana on, että valtaosa huumeriippuvaisista käyttää useampaa kuin yhtä huumausainetta samanaikaisesti. Yhden huumeriippuvuuden hoito saattaa laukaista toisen huumeen käytön yleistymisen. Tähän mennessä minkään lääkkeellisen hoidon ei ole osoitettu olevan tehokas moniriippuvuudessa.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kartoittaa keskushermoston mielihyväsäätelyjärjestelmään vaikuttavan opiaattireseptorien salpaajan naltreksonin tehoa useaa huumetta samanaikaisesti käyttävien hoidossa. Naltreksoni vähentää huumeiden tuottamaa mielihyvätunnetta, eikä sillä ole lainkaan väärinkäytötpotentiaalia.

Tutkimukseen osallistui 100 amfetamiinista ja heroiinista riippuvaista huumeiden käyttäjää Pietarin alueelta. Osallistujat satunnaistettiin sokkoutetusti kahteen ryhmään. Toiseen ryhmään kuuluville asennettiin ihonalainen lumeimplantti ja toisille 1 000 mg naltreksonia sisältävä implantti, joka riittää estämään mielihyväväikutuksen 8–10 viikoksi. Tutkimuksessa seurattiin kymmenen viikon ajan osallistujien hoidossa pysymistä, puhtaiden virtsanäytteiden osuutta sekä koehenkilöiden voinnin

paranemista subjektiivisella CGI-asteikolla (Clinical Global Impressions of Severity) arvioituna.

Pitkävaikutteisen naltreksoni-implantin toettiin vähentävän niin heroiinin kuin amfetamiinin käyttöä sekä parantavan merkittävästi huumeriippuvaisten hoidossa pysymistä ja kliinistä vointia. Seurannan lopussa 52 % naltreksoni-implantin saaneista ja 28 % lumeryhmäläisistä oli yhä hoidossa. Naltreksoniryhmäläisten antamista virtsanäytteistä 38 % oli puhtaita ja lumeryhmäläisten näytteistä 16 %. Yli puolet naltreksoni-implantin saaneista koki vointinsa parantuneen merkittävästi tai erittäin merkittävästi, kun verrokkien vastaava osuus oli 14 % (NNT = 3). Kokonaisuudessaan naltreksoni-implanttia siedettiin hyvin, eikä tutkimuksen aikana ilmennyt vakavia haittavaikutuksia tai kuolemantapauksia.

Tutkimuksen tulokset ovat merkittävät, sillä kyseessä on ensimmäinen kerta, kun on saatu näyttöä lääkkeellisen hoitomuodon tehosta useampaa huumausainetta käyttävillä. Pitkäaikaisen tulosten saavuttamiseksi potilaille tulisi todennäköisesti asentaa uusi implantti 2–3 kuukauden välein. ■

¹Karolinska Institutet, Department of Clinical Neuroscience, Stockholm, Sweden; ²Itä-Suomen yliopiston oikeuspsykiatrian yksikkö, Niuvanniemen sairaala; ³Kuopion yliopistollinen sairaala, kliinisen fysiologian yksikkö; ⁴Mielenterveys ja päihdepalvelut -osasto, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki; ⁵St. Petersburg Bekhterev Psychoneurological Research Institute, Russia; ⁶Valdman Institute of Pharmacology, St. Petersburg Pavlov State Medical University, Russia; ⁷Helsingin Diakonissalaitos; ⁸Fimea, Kuopio

